

Kammarkollegiet

ALLMÄNNA ENHETEN

 Bo Jönsson
 08-700 09 34

BESLUT

1 (4)

1999-03-31

Dnr 430-8546-98

Att. Märker Bengtsson

Stiftelsen Svenska Amnestifonden

Att: Gunilla Odin

Box 23400

104 35 STOCKHOLM

Kammarkollegiet

Ink 2007-09-19 88

Till Dnr 430-19766-06

Permutation av stiftelsen Svenska Amnestifonden

Beslut

1. Kammarkollegiet avvisar ansökan såvitt avser tillstånd att till stadgarna få lägga till
  - de föreskrifter som framgår av 2.b) tredje meningen, d) första meningen samt f) i de föreslagna stadgarna, samt att få *ändra*
  - den föreskrift som framgår av 2. andra meningen i stiftelsens nu gällande stadgar på det sätt som framgår av 2.g) i de föreslagna stadgarna, och
  - den föreskrift som framgår av 4. i stiftelsens nu gällande stadgar på det sätt som framgår av 4. i de föreslagna stadgarna.
2. Kammarkollegiet avslår ansökan såvitt avser tillstånd att till stadgarna få lägga till
  - den föreskrift som framgår av 2.e) i de föreslagna stadgarna, och
  - de föreskrifter som framgår av 8. och 9. i de föreslagna stadgarna, att få *ändra*
  - den föreskrift som framgår av 1. i stiftelsens nu gällande stadgar på det sätt som framgår av förstahandsyrkandet avseende 1. i de föreslagna stadgarna.
  - den föreskrift som framgår av 9. i stiftelsens nu gällande stadgar på det sätt som framgår av 10. i de föreslagna stadgarna, samt att få *upphäva*.
  - den föreskrift som framgår av 8. i stiftelsens nu gällande stadgar.
3. Kammarkollegiet medger med stöd av 6 kap. 1 § stiftelselagen (1994:1220) ansökan om att få *ändra*
  - den föreskrift som framgår av 1. i stiftelsens nu gällande stadgar på det sätt som framgår av andrahandsyrkandet avseende 1. i de föreslagna stadgarna, och
  - den föreskrift som framgår av 2. i stiftelsens nu gällande stadgar, i de delar ansökan avseende denna bestämmelse inte avvisats eller avslagits enligt ovan, till vad som framgår av 2. i de föreslagna stadgarna.

 POSTADRESS
 Box 2218, 103 15 Stockholm

 TELEFON
 08-700 08 00

 E-POST
 bo.jonsson@kamk.postnet.se

 POSTGIRO
 95 06 55-1

 BESÖKSADRESS
 Birger Jarls torg 14, Riddarholmen

 TELEFAX
 08-700 09 88

 INTERNET
 www.kammarkollegiet.se

Kammarkollegiet

BESLUT

2 (4)

1999-03-31

Dnr 430-8546-98

Bakgrund

Stiftelsen Svenska Amnestyfonden bildades år 1966 av Svenska sektionen av Amnesty International, varvid stiftelsens nu gällande stadgar utarbetades, bilaga 1. Stiftelsens tillgångar uppgick den 31 december 1997 till 1 169 337 kr.

Ansökan

Stiftelsens styrelse har ansökt om permutation och har – såsom ansökan slutligen bestämts – begärt att få tillämpa de ändrade föreskrifter som framgår av de föreslagna stadgarna, bilaga 2.

De skäl som sökanden har anfört är bl.a. följande. Vad gäller 1. bygger begreppet "ras" på en gammal, felaktig kategorisering – enligt nu gängse uppfattning kan man inte dela in folk i raser på det sätt som avses. De föreslagna nya begreppen "hudfärg eller liknande" och i andra hand "hudfärg eller etnisk tillhörighet" skall täcka in det som tidigare avsågs med begreppet "ras", och av dessa är det förstnämnda det mest heltäckande. Beträffande 2. kan konstateras att sedan stiftelsen bildades har verksamheten och dess omfång förändrats och avsevärt utvidgats. Det är nödvändigt med en större styrelse med en bredare kompetens för att klara utvecklingen och det fortsatta arbetet med ett ökande antal ansökningar och större projekt som stiftelsen engagerat sig i. Styrelsen bör därför utökas till yrkat antal ledamöter och suppleanter. Ingen av styrelseledamöterna har något arvode, varför ändringen inte innebär några ökade kostnader för stiftelsen. Vad gäller sammansättningen i övrigt kräver den gamla ordningen engagemang i två styrelser, vilket är ohållbart – det är inte möjligt att hinna med både bistånd och kampanjarbete i den omfattning som krävs, och ledamöterna kan sålunda omöjligen avgöra fondens behov. Genom att fonden ges inflytande i valet av ledamöter skapas garantier för att styrelsen blir kompetent och väl sammansatt. Att ledamöterna skall ha en mandattid på två år är avsett att ge stabilitet åt styrelsen. Vad slutligen gäller de yrkade bestämmelser om ändring av stadgar, stiftelsens upplösning m.m. som framgår av 8.-10. i de föreslagna stadgarna är dessa avsedda att skapa bättre garantier för stiftelsens fortlevnad – bl.a. skall förhindras att stiftelsen upplöses på grund av att enstaka starka krafter tillfälligt har stort inflytande.

Skäl för beslutet

Inledningsvis kan konstateras att de föreskrifter som framgår av punkterna 3, 5, 6 och 7 i de föreslagna stadgarna inte innebär någon ändring i förhållande till motsvarande föreskrifter i stiftelsens nu gällande stadgar, varför de inte anses omfattas av ansökan.

Enligt 6 kap. 1 § stiftelselagen (1994:1220) krävs Kammarkollegiets tillstånd för att ändra, upphäva eller i särskilt fall åsidosätta föreskrifter i ett stiftelseförordnande som avser bl.a. stiftelsens ändamål. Föreskrifterna får ändras, upphävas eller i särskilt fall åsidosättas endast om de på grund av

Kammarkollegiet

BESLUT

3 (4)

1999-03-31

Dnr 430-8546-98

ändrade förhållanden inte längre kan följas eller om de har blivit uppenbart onyttiga eller uppenbart stridande mot stiftarens avsikter eller om det finns andra särskilda skäl. Vid ändring av stiftelsens ändamål skall vad som kan antas ha varit stiftarens avsikt beaktas så långt som möjligt.

En första bedömning som måste göras är att avgöra vilka ändringar m.m. som Kammarkollegiet kan pröva. Kollegiets kompetens är begränsad till att avse prövning av ändringar m.m. i sådana föreskrifter som faller under någon av punkterna i 6 kap. 1 § stiftelselagen. De föreskrifter som anges under punkten 1 i beslutet ovan är inte av sådant slag att de omfattas av det nämnda lagrummet. Ansökan skall därför avvisas i dessa delar.

Stiftelsens styrelse eller förvaltare (eller den som stiftelseförordnandet pekar ut) har rätt att själv ändra sådana föreskrifter som inte faller under 6 kap. 1 § stiftelselagen. Styrelsen eller förvaltaren är skyldig att underrätta tillsynsmyndigheten om sådana ändringar. (Jfr 6 kap. 3 § andra stycket och 4 § stiftelselagen.)

Sökanden har vidare begärt att få lägga till vissa föreskrifter enligt punkten 2 i beslutet ovan. Dessa föreskrifter saknar motsvarighet i stiftelsens nu gällande stadgar men är av sådant slag att de faller under punkterna i 6 kap. 1 § stiftelselagen. Enligt detta lagrum kan Kammarkollegiet lämna styrelsen eller förvaltaren tillstånd att ändra, upphäva eller i särskilt fall åsidosätta en föreskrift i ett stiftelseförordnande. Någon möjlighet för kollegiet att ge tillstånd för tillägg av nya föreskrifter till en stiftelses stadgar finns emellertid inte angiven i stiftelselagen. Kammarkollegiet avslår därför ansökan i dessa delar.

Vad gäller yrkandet om att få ändra 1. i stiftelsens nu gällande stadgar finner Kammarkollegiet, mot bakgrund av de uppgifter sökanden lämnat, att förhållandena har ändrats på ett sådant sätt att det föreligger skäl för permutation. Det föreslagna begreppet "hudfärg eller liknande", vilket anges i förstahandsyrkandet, är emellertid enligt kollegiets uppfattning – vid en jämförelse med den ursprungliga ordalydelsen – alltför vagt avgränsat för att kunna godtas. I stället torde andrahandsyrkandet vara det som är mest närliggande med vad stiftarna åsyftat. Förstahandsyrkandet skall därför lämnas utan bifall, medan andrahandsyrkandet skall bifallas.

Sökanden har även begärt att få ändra 9. i stiftelsens nu gällande stadgar på det sätt som framgår av 10. i de föreslagna stadgarna. Bestämmelsen är en s.k. upplösningssklausul. En sådan är giltig om dess tillämpning har gjorts beroende av någon yttre händelse som stiftaren inte kan råda över. Varken den gamla eller den nya lydelsen av den aktuella bestämmelsen uppfyller nyss nämnda krav på en giltig upplösningssklausul. Bestämmelsen kan för övrigt inte ändras ens om den i ny lydelse ges en utformning som om den vore giltig, eftersom en giltig upplösningssklausul endast kan föreskrivas i samband med att stiftelsen bildas. Däremot kan den gamla bestämmelsen fortfarande fylla en funktion som tolkningsregel vid bedömningen av vad

Kammarkollegiet

BESLUT

4 (4)

1999-03-31

Dnr 430-8546-98

som kan ha varit stiftarnas avsikt avseende ändamålet. Ansökan skall sålunda avslås i denna del.

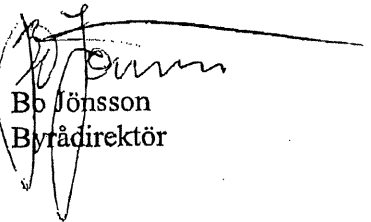
Vad gäller 8. i stiftelsens nu gällande stadgar, vilken punkt sökanden har begärt att få upphäva, är detta den enda föreskrift av vilken det framgår att egendom avskilts för att varaktigt förvaltas som en självständig förmögenhet för stiftelsens ändamål. Det nyssnämnda är en förutsättning för att en stiftelse skall anses vara bildad enligt stiftelselagen, och bestämmelsen förmedlar sålunda enligt Kammarkollegiets mening viktig information om stiftelsens tillkomst. Ansökan skall därför avslås också i denna del.

I övriga delar (se under punkten 3 i beslutet ovan) finner Kammarkollegiet – mot bakgrund av det som sökanden har anfört och de uppgifter som i övrigt har framkommit i ärendet – att förhållandena har ändrats på ett sådant sätt att det föreligger skäl för permutation på det sätt som sökanden begärt. Kammarkollegiet medger därför ansökan i övrigt.

Hur man överklagar

Beslutet kan överklagas inom tre veckor genom skrivelse till regeringen, Utrikesdepartementet, se bilaga A.

Eva Birath
Avdelningsdirektör

Bo Jönsson
Byrådirektör

Bilagor

- 1 Nu gällande föreskrifter för stiftelsen av den 5-6 november 1966
- 2 Förslag till nya stadgar
- A Information om hur beslutet kan överklagas

Sändlista

Länsstyrelsen i Stockholms län, Box 22067, 104 22 Stockholm

Bilaga 2 till Kammarkollegiets beslut

1999-03-31 Valens med dnr 430-8546-98

STADGAR FÖR SVENSKA AMNESTYFONDEN

Svenska sektionen av Amnesty International har genom stiftelseurkund, som antagits vid årsmötet den 6 november 1966, grundat Svenska Amnestyfonden.

För fonden skall enligt beslut vid årsmötet den 5 - 7 maj 1995 gälla följande stadgar:

1. Fondens ändamål är

- förstahandsyrkande
- a) att ge juridisk hjälp åt personer som hotas av dödsstraff eller fängelse eller som redan har straffats på grund av sin övertygelse, religion, hudfärg eller liknande;
  - b) att ge ekonomisk hjälp till politiskt förföljdas familjer;
  - c) att ge ekonomisk eller annan hjälp till friviliga fångar som på grund av sin övertygelse, religion, hudfärg eller liknande hindras från att skapa sig rimliga levnadsbetingelser i sitt land;
  - d) att undersöka påstådda fall av misshandel och tortyr av fångar och frihetsberövande som strider mot deklarationen om de mänskliga rättigheterna;
  - e) samt att verka för rättelse av sådana missförhållanden kommer till stånd.

Som i. ovan frånsett att begreppet "hudfärg eller liknande" ersätts med "hudfärg eller etnisk tillhörighet."

2.a) Fondens styrelse består av tio personer:

- andrahandsyrkande
- ordförande, personalrepresentant och ytterliggare fem ordinarie ledamöter samt tre suppleanter, varav en är personlig ersättare för personalrepresentanten. Samtliga ledamöter måste vara medlemmar i svenska sektionen av Amnesty International.
  - b) Två av ledamöterna skall bestå av personer ur sektionens styrelse och utses av denna. Övriga ledamöter förutom personalrepresentanten och dennes ersättare utses av sektionens årsmöte.
  - Ordförande utses av fondens styrelse.
  - Ordinarie ledamot i fondstyrelsen väljs för en tid av två år. Suppleant väljs för en tid av ett år. Vid varje årsmöte väljs två av fondstyrelsens ordinarie ledamöter.
  - c) Personalrepresentanten och dess suppleant väljs av personalen för en tid av ett år bland den personal, avlönad eller icke avlönad, som arbetar inom sektionens sekretariat sedan minst ett år och som är medlem av Amnesty International.
  - d) Fondstyrelsens suppleanter kallas till varje sammanträde och har där yttrande- och förslagsrätt. De inträder i ordinarie ledamöters ställe i den ordning de blivit valda och har då rösträtt.
  - e) För styrelsebeslut fordras att minst fyra ledamöter är eniga. Vid lika röstetal är ordförandens röst utslagsgivande.
  - f) Fondens styrelse äger rätt att till sig adjungera en eller flera personer utan rösträtt.
  - g) Fondens styrelse är ansvarig inför sektionens årsmöte.

3. Styrelsen utdelar anslag som står i överensstämmelse med bestämmelserna i punkt 1 ovan.

4. Fondens medel deponeras på kontrollpostgirokonto eller räntebärande bankräkning.

5. Fondens medel och räkenskaper skall hållas åtskilda från svenska sektionens medel och räkenskaper.

6. Revision av fondens förvaltning skall göras årligen av svenska sektionens revisorer en månad före sektionens årsmöte.
7. Rapport om fondens förvaltning skall avges årligen vid svenska sektionens årsmöte.
8. Ändring av bestämmelserna i dessa stadgar kan icke ske beträffande fondens ändamål. I övrigt skall beslut om ändring för att vara giltig biträdas av minst fyra fondstyrelseledamöter. Sådant beslut skall vidare för att vara giltigt godkännas av sektionens årsmöte med minst fyra femtedels majoritet.
9. Svenska Amnestyfonden kan upplösas endast om två på varandra följande årsmöten beslutar därom. Beslutet om upplösning skall för att vara giltigt fattas med fyra femtedels majoritet.
10. Fondens kvarstående medel kan endast tillfalla sådant ändamål som är likartat med fondens nuvarande ändamål. Beslut om sådant nytt ändamål skall likaledes ske på två på varandra följande årsmöten och fattas med fyra femtedels majoritet.